

Can Rovira (la Ferreria)

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer de la Barbacana, 6-8
Emplaçament A la banda de tramuntana del nucli urbà de Rupit
Alçada: 842 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.02457
Longitud: 2.46539
UTM Est (X): 455742
UTM Nord (Y): 4652642

Classificació

Número de fitxa 08901 - 118
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII / XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Rupit i Pruit

Fitxes associades:

[Fons documental de can Rovira](#)
[Font de can Grau o de can Rovira](#)
[Col·lecció de la Ferreria de can Rovira](#)
[Encluses de la Ferreria de can Rovira](#)
[Manxa de la Ferreria de can Rovira](#)

[Col·lecció de l'obra d'embotits de can Rovira](#)

[Col·lecció de la fàbrica d'escuradents de can Rovira](#)

[Col·lecció d'objectes de can Rovira](#)

[Conjunt d'edificis al carrer de la Barbacana](#)

[Font de can Grau o de can Rovira](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dl., 07/12/2020 - 18:41

fitxa:

Descripció

Edifici entre mitgeres de planta més o menys rectangular, format per la unió de dos habitatges adossats. El volum principal, on es localitza la ferreria i el taller metàl·lúrgic, presenta una coberta de teula àrab de dos vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal i un ràfec de llates i mènsules de fusta. Està distribuït en planta baixa i tres pisos, amb la façana principal orientada a ponent. La planta baixa compta amb un gran portal central d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i un petit pilar amb repisa de pedra a mode de mostrador. La dovella clau està gravada amb la inscripció "JAUMA BOSCH 1610" i decorada amb una creu llatina damunt del Calvari. Al seu costat hi ha un portal d'accés rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda plana gravada amb la inscripció "ROVIRA". Ambdós portals compten amb unes destacables portes de fusta gravades amb diversos símbols religiosos (creus), d'altres relacionats amb l'ofici de ferrer (ferradures) i algunes lletres. També destaca un picaporta amb forma de martell. A l'altra banda del portal adovellat s'obre una finestra rectangular de grans dimensions, que mutila un dels brancals del portal central. Està emmarcada amb carreus de pedra i compta amb l'ampit motllurat. Al primer pis, damunt del portal rectangular, hi ha un finestral emmarcat amb carreus de pedra i amb la llinda plana. Té sortida a un balcó simple amb la llosana motllurada i la barana de ferro treballat. Al seu costat hi ha una finestra rectangular amb el mateix tipus d'emmarcament i l'ampit motllurat. A la segona planta s'obren dues finestres més, amb les mateixes característiques tipològiques que en el cas anterior. Les obertures de planta superior es corresponen amb tres finestres balconeres rectangulars, bastides amb maons i protegides amb baranes de ferro. A l'interior, a la planta baixa, es conserva en perfectes condicions el taller del ferrer que ocupava l'edifici. S'observa la forja, un canal bastit en pedra per on circulava l'aigua utilitzada per desenvolupar les tasques de ferrer i diverses eines i maquinària. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada de forma regular. Els pisos superiors conserven restes del revestiment arrebossat i emblanquinat que cobria el parament.

L'altre volum, adossat a la banda de tramuntana del principal, presenta una coberta de teula àrab de dos vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal i un ràfec de llates i mènsules de fusta. Està distribuït en planta baixa i dos pisos, amb la façana principal orientada al carrer també. Presenta un portal d'accés d'arc rebaixat, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda reformada i gravada amb el monograma de Jesucrist "IHS" coronat amb una creu llatina i l'any 16-7 (correspon al portal original), i l'any 1857 (data de la reforma). La resta d'obertures es corresponen amb finestres rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra, les llindes planes i els ampits motllurats. Al pis superior hi ha una finestra balconera protegida amb una barana de ferro. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada de forma regular i coberta amb un revestiment arrebossat i emblanquinat.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: la Ferreria.

Història

L'edifici fou l'habitatge del batlle de Rupit Patllari Bosch, fill de Jaume Bosch i perseguidor del bandoler Serrallonga, a mitjans del segle XVII. L'any 1711, un membre de la masia Rovira de Pruit (Pere Rovira) es va establir com a ferrer a l'edifici. Aquesta activitat fou continuada pels descendents d'aquesta nissaga fins l'any 1973, any en que va morir el darrer ferrer.

La finestra de grans dimensions de la planta baixa servia d'aparador i corresponia a una estança anomenada "botiga", on l'artesà desenvolupava el seu ofici.

L'any 1938, durant el conflicte bèl·lic de la guerra Civil espanyola, la ferreria fou confiscada.

Tant el portal adovellat com la finestra del seu costat estan reproduïts en el número 81 del carrer de Mercaders del Poble Espanyol de Montjuïc, construït en motiu de l'Exposició Internacional de Barcelona l'any 1929.

Bibliografia

BANÚS I BLANCH, Miquel (1986). *Rupit, pàgines de la seva història*. Barcelona: Montblanc-Martín, p. 27, 43, 93-94, 97-98.

BANÚS, Miquel (1999). "En Ganyada de Rupit. Bandoler i amic d'en Serrallonga". *Els Cingles de Collsacabra*, any XX, núm. 42, p. 8.

BANÚS, Miquel (2002). "Antics oficis al Collsacabra". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXIII, núm. 47, p. 4.

BANÚS, Miquel (2009). "Rupit al Poble Espanyol de Montjuïc". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXX, núm. 62, p. 26.

CROSAS CASADESÚS, Jaume (2004). *Guerra i repressió al Collsacabra 1936-1943 (Pruit-Rupit-Tavertet)*. Santa Coloma de Gramanet: Grupo de Historia José Berruezo, p. 140.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació U03.

MARSAL, Joaquim (2020). *Rupit i les seves llindes*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://www.rupitpruit.cat/turisme/fulletons.html>

TRUJOLS, Antoni; GUTIÉRREZ, Ernest (1998). "La ferreria de Rupit". *Els Cingles de Collsacabra*, any XIX, núm. 40, p. 12-13.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 78-79, 89.

